

Anna Drab-Kurowska

Poziom technologii informatycznych w przedsiębiorstwach województwa zachodniopomorskiego

Ekonomiczne Problemy Usług nr 57, 153-160

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

ANNA DRAB-KUROWSKA

Uniwersytet Szczeciński

anna.drab@wzieu.pl

POZIOM TECHNOLOGII INFORMATYCZNYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Wprowadzenie

Niekwestionowany wpływ na funkcjonowanie całej gospodarki ma rozwój komputerów oraz systemów informatycznych. Rozwój Internetu oraz spektakularne sukcesy firm, które w krótkim czasie stały się liderami rynków, spowodowały wzrost zainteresowania strategicznym znaczeniem technologii informatycznych.

Należy podkreślić, iż zadania technologii informatycznych w stosunku do lat ubiegłych istotnie się poszerzyły, co prezentuje poniższa tabela.

Obecnie rozwijające się technologie informatyczne pozwalają na:¹

- tworzenie nowych sposobów projektowania organizacji i nowych struktur organizacyjnych, a zwłaszcza sieciowych,
- tworzenie nowych relacji pomiędzy firmą a klientami oraz dostawcami, którzy komunikują się ze sobą za pomocą sieci komputerowych,
- rozwój handlu elektronicznego, który zmniejsza koszty i czas dostaw oraz ułatwia kontakty dostawców z klientami,
- poprawę efektywności w produkcji i usługach,
- zmiany w konkurowaniu oraz strukturze przemysłu,
- dostarczanie mechanizmów do koordynacji pracy i tworzenia wiedzy dla inteligentnej organizacji,
- przyczynienie się do rozwoju produktywnych pracowników wiedzy,

¹ *Strategie i modele gospodarki elektronicznej*. Red. C. Olszak, E. Ziemia, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007, s. 32.

- swobodne komunikowanie się ze sobą menedżerów za pośrednictwem sieci komputerowych,
- możliwość zaistnienia i funkcjonowania w globalnej gospodarce.

Tabela 1

Główne zadania technologii informatycznej

1980-1990	1990-2000	2000 i później
<ul style="list-style-type: none"> – rozwój systemów transakcyjnych (ST) i systemów informowania kierownictwa (SIK) – zarządzanie transakcjami – automatyzacja rutynowych czynności 	<ul style="list-style-type: none"> – dalszy rozwój systemów ST i SIK – zarządzanie danymi – przetwarzanie przyjazne dla użytkownika – system szkoleń – systemy wielomodułowe architektury korporacyjne – systemy wspomaganie decyzji (SWD) – systemy ekspertowe (SE) – systemy planowania MRP i MRP II 	<ul style="list-style-type: none"> – zarządzanie relacjami zewnętrznymi (CRM, SCM) – zarządzanie wiedzą – zarządzanie zmianą – monitorowanie otoczenia – zarządzanie sieciami – handel elektroniczny i internetowy – integracja biznesowa – zaawansowane systemy wspomaganie decyzji i analityka biznesowa – zarządzanie siecią wartości, rozwój struktur sieciowych i globalnych – zarządzanie ryzykiem

Źródło: *Strategie i modele gospodarki elektronicznej*. Red. C. Olszak, E. Ziemia, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007, s. 32.

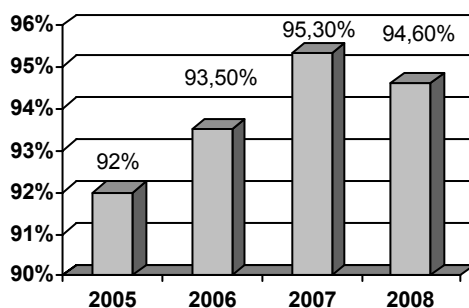
1. Wyposażenie przedsiębiorstw w komputery w woj. zachodniopomorskim

Wyposażenie coraz większej liczby przedsiębiorstw w komputery jest często postrzegane jako jedna z głównych cech charakteryzujących rozwój społeczeństwa informacyjnego. Jak już wcześniej wskazano, komputeryzacja stanowi podwaliny rozwoju współczesnej gospodarki. Jednakże analiza materiału badawczego² wykazała, iż absorpcja nowoczesnych technologii informatycznych i telekomunikacyjnych w przedsiębiorstwach jest nierównomierna. Występują znaczne dysproporcje pomiędzy firmami w zależności od ich wielkości oraz pod względem prowadzonej

² Do analizy wykorzystano dane z lat 2004-2007 z raportu *Spółeczeństwo informacyjne w Polsce, Wyniki badań statystycznych z lat 2004-2007*, GUS Warszawa 2008 oraz dane z lat 2005-2008 z raportu *Województwo zachodniopomorskie w liczbach*, Urząd Statystyczny w Szczecinie, Szczecin 2009.

przez nie działalności. Im większe przedsiębiorstwo, tym technologie informatyczne znajdują szersze zastosowanie. Liderami w wykorzystaniu ICT są firmy z branży informatycznej, sektora finansowego oraz prowadzące działalność filmową, radiową i telewizyjną. Odsetek przedsiębiorstw w Polsce wykorzystujących komputery w 2004 r. wyniósł 92%. W ciągu trzech kolejnych lat wskaźnik ten wzrósł o 3%.

W województwie zachodniopomorskim wskaźnik ten kształtował się od 92% w roku 2005 do 94,60% w roku 2008, co prezentuje rysunek 1.

Rys. 1. Wyposażenie przedsiębiorstw w komputery w woj. zachodniopomorskim

Źródło: *Województwo zachodniopomorskie w liczbach*, Urząd Statystyczny w Szczecinie, Szczecin 2009.

2. Wykorzystanie Internetu w przedsiębiorstwach w woj. zachodniopomorskim

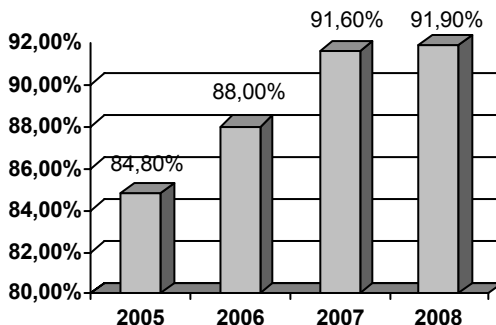
Należy zaznaczyć, iż otoczenie, w którym dziś funkcjonują przedsiębiorstwa, to dynamicznie rozwijające się rynki lokalne, krajowe i międzynarodowe o wzrastającym stopniu ryzyka i konkurencyjności. Dlatego tak duże znaczenie dla firm ma Internet. Sieć pozwala na zwiększenie możliwości komunikacji między podmiotami gospodarczymi z pominięciem granic. Daje możliwość prezentacji oferty i zaistnienia na globalnym rynku. Ponadto ułatwia zarządzanie łańcuchem dostaw. Jest miejscem szybkiej wymiany korespondencji, źródłem pozyskiwania różnorodnych danych.

W Polsce 92% przedsiębiorstw ma dostęp do Internetu. Wskaźnik ten jest zbliżony do średniej dla 27 krajów UE wynoszącej 93%. Dość wysoki poziom tego wskaźnika pozwala sądzić, że obecnie firmy nie tyle skupiają się na problemie, jak dzięki sieci Internet zaistnieć w otoczeniu zewnętrznym, ale na tym, jak bardziej efektywnie włączyć technologie internetowe do swej strategii biznesowej i zintegrować możliwie wiele funkcji, w tym np. zarządzanie zamówieniami, produkcją, zaopatrzeniem, relacjami z klientami oraz własnym personelem. Jednakże kluczem

do tych działań jest dostęp przedsiębiorstwa do sieci i to jak najlepszej jakości we wszystkich możliwych jej przejawach.

Zauważa się duże zróżnicowanie w zakresie dostępu do Internetu wśród przedsiębiorstw w poszczególnych województwach. Największy odsetek firm mających dostęp do sieci globalnej w 2007 r. odnotowano w województwach pomorskim (95%) i podkarpackim (94%), natomiast najmniejszy w podlaskim (86%). Wartość tego wskaźnika dla województwa zachodniopomorskiego wynosi 91,6%, co plasuje województwo na szóstej pozycji w kraju.

W województwie zachodniopomorskim wskaźnik ten kształtował się od 84,80% w roku 2005 do 91,90% w roku 2008, co prezentuje rysunek 2.

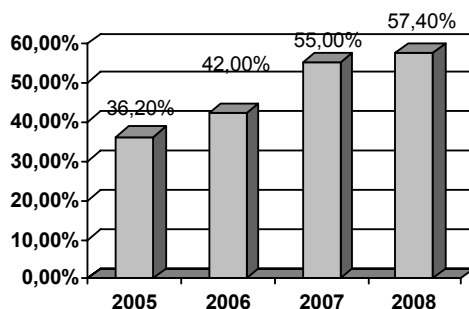
Rys. 2. Dostęp do Internetu w przedsiębiorstwach w woj. zachodniopomorskim

Źródło: *Województwo zachodniopomorskie w liczbach*, Urząd Statystyczny w Szczecinie, Szczecin 2009.

3. Wybrane rodzaje połączeń internetowych w przedsiębiorstwach

Należy podkreślić, iż posiadanie Internetu nie wystarcza do osiągnięcia przewagi konkurencyjnej poprzez oferowanie usług on-line. Aby zapewnić efektywną komunikację, potrzebne jest odpowiednie łącze dostępowe, najlepiej szerokopasmowe. Struktura rodzaju dostępu do Internetu zmieniła się zasadniczo w ciągu ostatnich 4 lat.

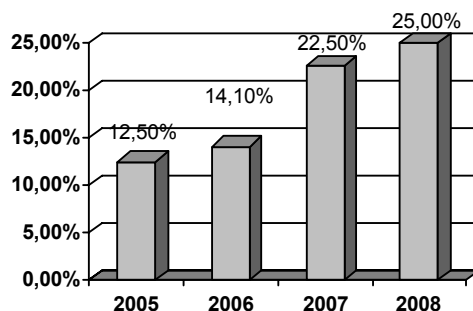
W województwie zachodniopomorskim odsetek przedsiębiorstw z szerokopasmowym łączem internetowym w roku 2005 wyniósł 36,20%. Natomiast w ciągu trzech lat odnotowany dynamiczny wzrost do poziomu 57,40% w roku 2008, co ilustruje rysunek 3.

Rys. 3. Połączenie z Internetem przez łącze szerokopasmowe w woj. zachodniopomorskim

Źródło: *Województwo zachodniopomorskie w liczbach*, Urząd Statystyczny w Szczecinie, Szczecin 2009.

Coraz większym zainteresowaniem cieszą się połączenia bezprzewodowe. W województwie zachodniopomorskim w badanym okresie odnotowano dynamiczny wzrost z 12,5% w roku 2005 do 25% w roku 2008.

Rys. 4. Połączenie z Internetem przez łącze bezprzewodowe w woj. zachodniopomorskim

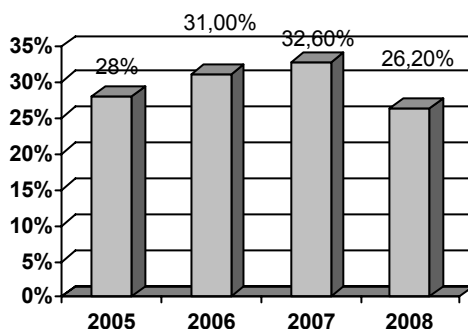
Źródło: *Województwo zachodniopomorskie w liczbach*, Urząd Statystyczny w Szczecinie, Szczecin 2009.

4. Wykorzystanie sieci Intranet w przedsiębiorstwach województwa zachodniopomorskiego

Intranet, dzięki przeniesieniu procesu komunikacji wewnętrznej do sieci, pozwala na dokonanie znacznych usprawnień oraz oszczędności, co w konsekwencji

stanowi bardzo skuteczną drogę do zwiększania efektywności całego przedsiębiorstwa. Do korzyści, jakie można osiągnąć dzięki efektywnemu wykorzystaniu Intranetu należy sprawna i przejrzysta komunikacja, sprzyjająca zadowoleniu z pracy, dzięki doinformowaniu pracownika identyfikującego się z interesem oraz dążeniami firmy lub instytucji, w której pracuje.

Rok 2007 r. charakteryzował się wysokim i dość wyrównanym pod względem przestrzennym poziomem wyposażenia przedsiębiorstw w komputery, natomiast w przypadku Intranetu zauważa się większe zróżnicowanie pomiędzy poszczególnymi województwami. Najczęściej wyposażone w sieć Intranet było woj. lubuskie i kujawsko-pomorskie (41%), a w systemy informatyczne do obsługi zamówień woj. mazowieckie (45%). Najrzadziej sieć Intranet posiadały przedsiębiorstwa z podkarpackiego (24%) i lubelskiego (26%), a system do obsługi zamówień – z lubelskiego, zachodniopomorskiego (po 32%) i świętokrzyskiego (33%). Rysunek 5 prezentuje wyposażenie przedsiębiorstw w Intranet w woj. zachodniopomorskim.

Rys. 5. Wyposażenie przedsiębiorstw w Intranet w woj. zachodniopomorskim

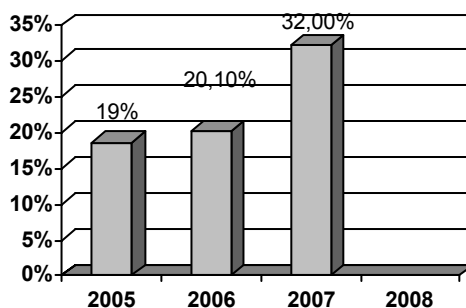
Źródło: *Województwo zachodniopomorskie w liczbach*, Urząd Statystyczny w Szczecinie, Szczecin 2009.

5. Poziom wykorzystania systemów informatycznych do obsługi zamówień w przedsiębiorstwach województwa zachodniopomorskiego

Rozpowszechnienie wykorzystania Internetu umożliwia przedsiębiorstwu szybko i po niskim koszcie zebrać aktualne informacje o cenach oferowanych przez dostawców. Sieć Internet stwarza średnim i małym firmom możliwości zdobycia kontaktów z potencjalnymi partnerami. Bez wsparcia Internetu zdobycie takich informacji wiąże się z koniecznością uczestniczenia w kosztownych targach i konferencjach branżowych. Ponadto posługiwanie się pocztą elektroniczną pozwala na

przesłanie zapytania ofertowego, swojej oferty bądź propozycji współpracy do innych firm w ciągu kilku minut, po niższym koszcie³.

System składania zamówień przy wykorzystaniu sieci Internet może zminimalizować czas i koszty związane z kontaktami z dostawcami, specyfikacją produktu. Jednocześnie wykorzystanie Intranetu może zapewnić lepszą koordynację składania zamówień opartą o kontrolę zapotrzebowania w firmie. Wykres 6 prezentuje poziom wykorzystania sieci Internet do realizacji zamówień.

Rys. 6. System informatyczny do obsługi zamówień w woj. zachodniopomorskim

Źródło: *Województwo zachodniopomorskie w liczbach*, Urząd Statystyczny w Szczecinie, Szczecin 2009.

Podsumowanie

Istotnym elementem budowy współczesnej gospodarki w województwie zachodniopomorskim jest budowa społeczeństwa informacyjnego. Wsparcie obejmuje głównie przedsięwzięcia zmierzające do zwiększenia dostępności cyfrowej oraz podniesienia zdolności do wykorzystania technologii ICT w gospodarce, nauce i administracji publicznej. W tym celu w Regionalnym Programie Operacyjnym (RPO) przewidziano realizację różnorodnych projektów z zakresu informatyzacji województwa, w tym budowę (lub rozbudowę) lokalnych i regionalnych sieci szerokopasmowych; rozwój zaawansowanych aplikacji i usług teleinformatycznych dla środowiska naukowego; budowę i wyposażenie centrów zarządzania sieciami regionalnymi i lokalnymi oraz budowę bezpiecznych systemów transmisji danych. Bardzo istotny dla budowania społeczeństwa informacyjnego i gospodarki opartej na wiedzy jest także rozwój sieci publicznych (ogólnodostępnych) punktów dostępu

³ T. Szapiro, R. Ciemiński, *Internet – nowa strategia firmy*, Wydawnictwo Difin, Warszawa 1999, s. 70.

do Internetu (PIAP). Wsparcie finansowe obejmuje również rozwój aplikacji informatycznych w administracji publicznej, zapewniających mieszkańcom i przedsiębiorcom świadczenie usług z zakresu administracji publicznej drogą elektroniczną (e-usług), a także wdrażanie usług elektronicznych oraz nowoczesnych rozwiązań umożliwiających przedsiębiorcom realizację procesów biznesowych drogą elektroniczną. Wsparcie tego rodzaju przyczyni się do powszechnego i efektywnego wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych (ICT) w kontaktach pomiędzy administracją a podmiotami gospodarczymi, a także rozwoju powiązań elektronicznych pomiędzy przedsiębiorcami.

Literatura

1. Afuah A., Tucci Ch. L., *Biznes internetowy, Strategie i modele*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2003.
2. Domański R., *Przestrzenna transformacja gospodarki*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1997.
3. Gregor B., Stawiszyński M., *E-commerce*, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz-Lódź 2002.
4. *Spółeczeństwo informacyjne w Polsce, Wyniki badań statystycznych z lat 2004-2007*, GUS, Warszawa 2008.
5. Szapiro T., Ciemiński R., *Internet – nowa strategia firmy*, Wydawnictwo Difin, Warszawa 1999.
6. *Województwo zachodniopomorskie w liczbach*, Urząd Statystyczny w Szczecinie, Szczecin 2009.

THE LEVELS OF USE OF TECHNOLOGY IN THE COMPANIES OF ZACHODNIOPOMORSKIE PROVINCE

Summary

The New Economy is characterized by the role of information, the dynamically developing information technologies as well as the globalization processes. This article describes using level of the new technologies in the companies of Zachodniopomorskie province.

Translated by Anna Drab-Kurowska